

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

**«Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται
στους τομείς Μεταποίησης, Τουρισμού, Εμπορίου - Υπηρεσιών»**

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013

**Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου
Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

**(Π.Ε.Π. ΑΤΤΙΚΗΣ, Π.Ε.Π. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ, Π.Ε.Π. ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ, Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ, Π.Ε.Π. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ)**

1. ΣΚΟΠΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα «**Ενίσχυση Μ.Μ.Ε. που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης - Τουρισμού – Εμπορίου & Υπηρεσιών**» αποτελεί μια επιμέρους πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μέσω της οποίας επιδιώκεται :

- ❖ η συγκράτηση της παραγωγικής βάσης της Ελληνικής Οικονομίας και ιδιαίτερα του τομέα της Μεταποίησης, του Τουρισμού, της Παροχής Υπηρεσιών και του Εμπορίου σε συνθήκες ύφεσης.
- ❖ η ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας, ως βασικής επιλογής για την παραγωγική αναβάθμιση της χώρας προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ποιότητα, περιβαλλοντική ευαισθησία, ενσωμάτωση γνώσης και καινοτομίας.
- ❖ η ανάδειξη του επιχειρηματικού «πλεονεκτήματος» των περιφερειών της χώρας μέσω στοχευμένων ενεργειών ενίσχυσης ΜΜΕ, στους εν λόγω τομείς και δραστηριότητες.

2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο προϋπολογισμός Δημόσιας Επιχορήγησης του παρόντος Προγράμματος ανέρχεται σε **456** εκ. ευρώ και κατανέμεται στις δεκατρείς (13) Περιφέρειες της χώρας στους σχετικούς Άξονες των πέντε (5) **Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων** (Π.Ε.Π. ΑΤΤΙΚΗΣ, Π.Ε.Π. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ, Π.Ε.Π. ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ, Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ, Π.Ε.Π. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ), εκ των οποίων τα 22,5 εκ. ευρώ εντάσσονται στον άξονα προτεραιότητας 4 «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Κρήτης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης και Νήσων Αιγαίου και αφορούν αποκλειστικά την περιφέρεια Κρήτης

Η Δημόσια Επιχορήγηση συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)** και το **Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων**.

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το παρόν Πρόγραμμα υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΥΔ ΕΠΑΕ), τον Ενδιάμεσο Φορέα του ΕΠΑΕ (ΕΦΕΠΑΕ) και την Περιφέρεια Κρήτης.

Ειδικότερα, η Περιφέρεια Κρήτης συμβάλλει στην :

- ❖ Εξειδίκευση των όρων και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας επιχειρήσεων (καθεστώς ενίσχυσης, ποσοστά Δημόσιας Χρηματοδότησης, επιλέξιμοι ΚΑΔ κτλ.).
- ❖ Στελέχωση των επιτροπών αξιολόγησης (πρόεδρος και πλειοψηφία μελών) και συνεπώς : α) στην εποπτεία της διαδικασίας αξιολόγησης και β) στην επιλογή των προς χρηματοδότηση προτάσεων
- ❖ Στελέχωση των επιτροπών παρακολούθησης μετά την ένταξη και συνεπώς στον έλεγχο επί ζητημάτων τροποποίησης των σχεδίων, επιλεξιμότητας επενδυτικών μεταβολών, παραλαβής ολοκληρωμένων έργων κ.τ.λ.

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α) υφιστάμενες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις : οι επιχειρήσεις που, μέχρι τις 31.12.2011, έχουν δύο ή περισσότερες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις τουλάχιστον δωδεκάμηνης διάρκειας και που θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να διαθέτουν τον/τους δηλούμενο/νους ΚΑΔ **πριν** την υποβολή της πρότασης

Β) νέες - υπό σύσταση πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις : οι επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στην ως άνω κατηγορία των υφιστάμενων. Οι νέες επιχειρήσεις θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να διαθέτουν τον/τους δηλούμενο/νους ΚΑΔ πριν την υποβολή της πρότασης, ενώ οι υπό σύσταση πριν την πρώτη εκταμίευση της επιχορήγησης.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης οι δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του 25% οι Ο.Τ.Α. και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού.

Δεν έχουν επίσης δικαίωμα υποβολής οι επιχειρήσεις που λειτουργούν με το σύστημα της δικαιόχρησης (franchising).

5. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ & ΠΟΣΟΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Ενισχύονται έργα επιλέξιμου προϋπολογισμού :

- από **€30.000,00 έως €300.000,00** για τη θεματική ενότητα **«Μεταποίηση»**,
- από **€20.000,00 έως €300.000,00** για τη θεματική ενότητα **«Τουρισμός»** και
- από **€20.000,00 έως €100.000,00** για τη θεματική ενότητα **«Εμπόριο - Υπηρεσίες»**.

Το ποσοστό Δημόσιας Επιχορήγησης **ποικίλει ανάλογα με το καθεστώς και τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης [Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί (ΕΚ) 1998/2006 και (ΕΚ) 800/2008]** και κυμαίνεται μεταξύ **40% με 60%**.

Για την Περιφέρεια Κρήτης τα ποσοστά ενίσχυσης των επενδυτικών προτάσεων και η ιδιωτική συμμετοχή του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων, πλην των λειτουργικών δαπανών με βάση το άρθρο 13 του Καν. (ΕΚ) 800/2008 και για όλες τις θεματικές ενότητες είναι τα ακόλουθα :

Περιφέρεια Κρήτης	Δημόσια Επιχορήγηση (Κοινοτική και Εθνική)		Ιδιωτική Συμμετοχή	
	για μεσαίες επιχειρήσεις	για μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις	για μεσαίες επιχειρήσεις	για μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις
Για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες πλην των λειτουργικών δαπανών	40%	50%	60%	50%
Για τις λειτουργικές δαπάνες νέων & υπό σύσταση επιχειρήσεων	-	25%	100%	75%

Η Δημόσια Επιχορήγηση συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Πιο συγκεκριμένα, οι ενισχύσεις του παρόντος προγράμματος θα διατεθούν ως εξής :

- στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΕΚ) 800/2008 και ειδικότερα του άρθρου 13 αυτού, για τις **Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου και Κρήτης**,
- στο πλαίσιο του Κανονισμού για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) (ΕΚ) 1998/2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και ειδικότερα τα άρθρα 2 και 3 αυτού, για τις **Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου**.

- επίσης στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΕΚ) 800/2008 και ειδικότερα του άρθρου 14 αυτού, θα διατεθούν ενισχύσεις για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών μόνο για τις νέες-υπό σύσταση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας

Στον πλήρη οδηγό του προγράμματος παρατίθενται αναλυτικά τα ποσοστά Δημόσιας Επιχορήγησης ανά Περιφέρεια και είδος επιχείρησης.

Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να κάνει χρήση των χρηματοοικονομικών εργαλείων του ΕΣΠΑ, όπως αυτών της ΕΤΕΑΝ, του Ταμείου Επιχειρηματικότητας και του προγράμματος JEREMIE, τα οποία διατίθενται μέσω των Τραπεζών. Π.χ.:

- α) παροχή εγγύησης της **ΕΤΕΑΝ ΑΕ** για λήψη επενδυτικού δανείου ή λήψη εγγυητικής επιστολής,
- β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους.

Αναλυτικός Πίνακας με τα ενδεικτικά προγράμματα χρηματοοικονομικών εργαλείων του ΕΣΠΑ που έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την υποστήριξη της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και των εργαλείων που χρηματοδοτούνται από αμιγώς εθνικούς πόρους παρουσιάζεται αναλυτικά στο σχετικό παράρτημα του πλήρους οδηγού του προγράμματος.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Το πρόγραμμα καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα επιλέξιμων δαπανών και πιο συγκεκριμένα τις παρακάτω κατηγορίες:

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΠΟΣΟΣΤΟ Ή ΠΟΣΟ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
		ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
1.	Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	60%	80%	60%
2.	Μηχανήματα – Εξοπλισμός	100%	100%	100%
3.	Μεταφορικά Μέσα (επαγγελματικής χρήσης)	15.000	15.000	10.000
4.	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος και Εξοικονόμησης Ενέργειας	100%	100%	100%
5.	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	20%	20%	20%
6.	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	6.000 €	6.000 €	6.000 €
7.	Λογισμικό	30.000 €	30.000 €	10.000 €
8.	Προβολή - Προώθηση	20.000 €	30.000 €	10.000 €
9.	Συμβουλευτικές υπηρεσίες	10.000 €	10.000 €	10.000 €
10.	Λειτουργικές δαπάνες μόνο για τις νέες- υπό σύσταση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (ποσοστό χρηματοδότησης 25%)	40%	40%	40%

Επί ποινή αποκλεισμού, η κατανομή του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού κάθε πρότασης στις επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να τηρεί υποχρεωτικά την εξής σχέση: $\{(1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(7) \geq (50\% \cdot \Pi/\Upsilon)\}$.

Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας** δαπανών ορίζεται:

- α) για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στον Κανονισμό **De minimis** (1998/2006), η **ημερομηνία προκήρυξης** του προγράμματος
- β) για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στο **Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό** (800/2008), η **ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής** της πρότασης στο πρόγραμμα.

Σημειώνεται ότι, οι δαπάνες που αφορούν στη διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, είναι υποχρεωτικές. Ωστόσο, δεν χρειάζεται να ενταχθούν υποχρεωτικά στο επενδυτικό σχέδιο, αλλά μπορούν να υλοποιηθούν με ίδια κεφάλαια.

Η ύπαρξή τους θα πρέπει να διαπιστωθεί κατά την επαλήθευση - πιστοποίηση.

7. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Η διάρκεια υλοποίησης των χρηματοδοτούμενων έργων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **δεκαπέντε (15) μήνες** από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης για τις Θεματικές Ενότητες «Μεταποίηση» και «Τουρισμός» και τους **δώδεκα (12) μήνες** από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης για τη Θεματική Ενότητα «Εμπόριο -Υπηρεσίες».

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Οι προτάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από τις **25.02.2013** και μέχρι τις **10.05.2013** στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. (www.ependyseis.gr, www.ependyseis.gr/mis). **Μετά το πέρας της ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή νέας πρότασης.** Οι Προτάσεις (Φάκελοι Υποψηφιότητας) πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθούν και σε έντυπη μορφή (ένα αντίγραφο), το αργότερο σε δέκα (10) ημέρες (ημερολογιακές) μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων σε ένα από τα σημεία υποβολής, όπως αυτά περιγράφονται στο παράρτημα 8 του οδηγού του προγράμματος.

Σημειώνεται ότι ο φυσικός φάκελος υποβάλλεται στο σημείο που δηλώνεται κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων και δικαιολογητικών συμμετοχής των προτάσεων από τον ΕΦΕΠΑΕ
- Αξιολόγηση των προτάσεων από αξιολογητές που προέρχονται από το Μητρώο αξιολογητών του ΕΦΕΠΑΕ.
- Επικύρωση των αποτελεσμάτων του 1ου σταδίου ελέγχου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των δικαιολογητικών, οριστικοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου και βαθμολογίας των προτάσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα του οδηγού, από την Επιτροπή Αξιολόγησης κάθε Περιφέρειας.
- Έκδοση απόφασης ένταξης
- Κοινοποίηση των αποφάσεων ένταξης στους δικαιούχους
- Παρακολούθηση υλοποίησης των ενταγμένων έργων

10. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

A) Προκαταβολή (δυννητική)

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 100,0%** της δημόσιας επιχορήγησης με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, η οποία εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ από αναγνωρισμένο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

B) Ενδιάμεσες καταβολές

Πραγματοποιούνται έπειτα από υποβολή Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου (το ανώτατο μέχρι 2 αιτήματα) και διενεργείται πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου και η αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση. Στο στάδιο αυτό, καταβάλλεται στο δικαιούχο μέχρι και το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας επιχορήγησης.

Γ) Αποπληρωμή

Η αποπληρωμή πραγματοποιείται έπειτα από την επαλήθευση-πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του έργου και την παραλαβή του, όπου προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του, η ημερομηνία ολοκλήρωσής του και πραγματοποιείται η λογιστική εκκαθάρισή του.

Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να μελετήσουν προσεχτικά το πλήρες ενημερωτικό υλικό του προγράμματος, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠΑΕ <http://www.antagonistikotita.gr>, του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr.

Επίσης, για αναλυτικότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στον ΕΦΕΠΑΕ (τηλ.: 210 6985210, Σεβαστουπόλεως 113) , τους κατά τόπους εταίρους του βρίσκονται αναρτημένα και στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr (για την περιφέρεια Κρήτης: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ τηλ: 2810 302400 E-mail: info@ank.gr, για «ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ» κ. Τερζάκης τηλ.: 2810 302423 E-mail : gterzakis@ank.gr, για «ΤΟΥΡΙΣΜΟ» Κα Εφεντάκη τηλ.: 2810 302426 E-mail : xaraefendaki@ank.gr, για «ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» Κα Γρυπάρη τηλ.: 2810 302421 E-mail : gripari@ank.gr), το γραφείο ενημέρωσης της ΕΥΔ ΕΠΑΕ (τηλ.: 801 11 36 300, Μεσογείων 56), τους υπεύθυνους ενημέρωσης κοινού των Περιφερειών, περιφέρειας Κρήτης: Κα Ειρήνη Νικολιδάκη τηλ.: 2813 410145 E-mail : e.nikolidaki@crete.gov.gr) καθώς και στα καταστήματα των συνεταιριστικών τραπεζών και της Πανελλήνιας Τράπεζας (αναλυτικά τα στοιχεία όλων των σημείων ενημέρωσης Κοινού μπορείτε να δείτε στο Παράρτημα 8 του τεύχους Προκήρυξης).